

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ТА ЗАВДАННЯ

**для практичних, самостійних занять
та виконання контрольних робіт
із навчальної дисципліни**

**«ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ
АНТИКРИЗОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

*(для студентів денної та заочної форм навчання
усіх спеціальностей університету)*

Харків – ХНУМГ ім. О. М. Бекетова – 2018

Методичні рекомендації та завдання для практичних, самостійних занять та виконання контрольних робіт із навчальної дисципліни «Правове регулювання антикризової діяльності» (для студентів денної та заочної форм навчання усіх спеціальностей університету) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. : І. І. Килимник, А. В. Домбровська. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 10 с.

Укладачі: канд. юрид. наук, доц. І. І. Килимник,
 канд. юрид. наук, доц. А. В. Домбровська

Рецензенти:

Т. А. Коляда, кандидат юридичних наук, доцент кафедри правового забезпечення господарської діяльності ХНУМГ ім. О. М. Бекетова;

А. М. Бровдій, кандидат юридичних наук, доцент кафедри правового забезпечення господарської діяльності ХНУМГ ім. О. М. Бекетова

Рекомендовано кафедрою правового забезпечення господарської діяльності, протокол № 1 від 30.08.2017.

ВСТУП

Метою викладання навчальної дисципліни «Правове регулювання антикризової діяльності» є підготовка спеціалістів у галузі антикризового бізнес-регулювання в умовах нестабільного фінансового стану підприємств під час реалізації процедур банкрутства.

Головними завданнями вивчення дисципліни «Правове регулювання антикризової діяльності» є формування у студента: знань про засади правового регулювання відносин неплатоспроможності та банкрутства; вмінь орієнтуватися в чинному законодавстві, аналізувати зміст нормативних актів, застосовувати теоретичні знання та принципи нормативних актів на практиці; навичок щодо роботи з нормативно-правовими актами, правильного користування юридичною термінологією, правильного застосування правових норм у професійній діяльності.

На лекційних заняттях студенти отримують необхідні знання про таке: особливості державного регулювання відносин неплатоспроможності та банкрутства; основні повноваження державного органу з питань банкрутства; загальні принципи та методи правового регулювання відносин неплатоспроможності та банкрутства; правовий статус учасників відносин неплатоспроможності та банкрутства; особливості банкрутства окремих суб'єктів господарювання; порядок розгляду справи про банкрутство; судові процедури, що застосовуються до боржника у справі про банкрутство; порядок складення та затвердження реєстру вимог кредиторів; загальну характеристику процедури розпорядження майном; зміст, строк розробки, порядок погодження та затвердження плану санації боржника; особливості укладання мирової угоди; наслідки визнання боржника банкрутом; загальну характеристику ліквідаційної процедури; повноваження ліквідатора та членів ліквідаційної комісії; порядок формування ліквідаційної маси; порядок оцінки майна банкрута; загальний порядок продажу майна банкрута в ліквідаційній процедурі; особливості продажу майна в провадженні у справі про банкрутство; порядок розрахунків з кредиторами; черговість задоволення вимог кредиторів; порядок звільнення працівників боржника.

Найскладніші та найпроблемніші питання винесено на розгляд і обговорення під час практичних занять.

ТЕМИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОГО РОЗГЛЯДУ Й ВИВЧЕННЯ

МОДУЛЬ 1 ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ АНТИКРИЗОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1 Загальна характеристика відносин неплатоспроможності та банкрутства

1. Поняття неплатоспроможності та банкрутства.
2. Суб'єкти відносин неплатоспроможності та банкрутства.
3. Об'єкти відносин неплатоспроможності та банкрутства.
4. Зміст правовідносин неплатоспроможності та банкрутства.
5. Юридичні факти, що сприяють виникненню та вирішенню відносин неплатоспроможності або банкрутства.

Тема 2 Особливості державного регулювання відносин неплатоспроможності та банкрутства

1. Законодавство у сфері регулювання відносин неплатоспроможності та банкрутства.
2. Державний орган з питань банкрутства.
3. Загальні принципи правового регулювання відносин неплатоспроможності та банкрутства.
4. Методи правового регулювання відносин неплатоспроможності та банкрутства.
5. Конкурс.

Тема 3 Правовий статус учасників відносин неплатоспроможності та банкрутства

1. Правовий статус арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора).
2. Поняття «арбітражний керуючий».
3. Вимоги до арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора).
4. Права та обов'язки арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора).
5. Правовий статус боржника у справі про банкрутство.
6. Правовий статус кредитора у справі про банкрутство.
7. Види кредиторів у справі про банкрутство.

Тема 4 Особливості банкрутства окремих суб'єктів господарювання

1. Особливості банкрутства суб'єктів підприємницької діяльності, що мають суспільну, іншу цінність або особливий статус.

2. Особливості банкрутства державних підприємств та підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує п'ятдесят відсотків.

3. Особливості банкрутства сільськогосподарських підприємств.

4. Особливості банкрутства страховиків.

5. Особливості банкрутства професійних учасників ринку цінних паперів та інститутів спільного інвестування.

6. Особливості банкрутства фізичної особи-підприємця.

Тема 5 Порядок розгляду справи про банкрутство

1. Порядок порушення справи про банкрутство.

2. Підготовче засідання господарського суду у справі про банкрутство.

3. Попереднє засідання господарського суду у справі про банкрутство.

4. Забезпечення вимог кредиторів і мораторій на задоволення вимог кредиторів.

5. Порядок складення та затвердження реєстру вимог кредиторів.

6. Порядок проведення зборів кредиторів.

7. Повноваження комітету кредиторів.

8. Припинення провадження у справі про банкрутство.

Тема 6 Розпорядження майном і санація

1. Загальна характеристика процедури розпорядження майном.

2. Загальна характеристика процедури санації.

3. План санації боржника: зміст, строк розробки, порядок погодження та затвердження.

4. Продаж у процедурі санації майна боржника (як цілісного майнового комплексу, шляхом заміщення активів, частини).

5. Звіт керуючого санацією.

Тема 7 Мирова угода

1. Поняття та особливості укладання мирової угоди.

2. Умови мирової угоди.

3. Схвалення мирової угоди забезпеченими кредиторами.

4. Особливості розгляду мирової угоди господарським судом.

5. Недійсність, розірвання та наслідки невиконання мирової угоди.

Тема 8 Наслідки визнання боржника банкрутом. Ліквідація

1. Загальна характеристика ліквідаційної процедури.

2. Повноваження ліквідатора та членів ліквідаційної комісії.

3. Ліквідаційна маса: формування, статус майна підприємства-банкрута.

4. Порядок оцінки майна банкрута.

5. Особливості продажу майна в провадженні у справі про банкрутство.
6. Порядок розрахунків з кредиторами. Черговість задоволення вимог кредиторів.
7. Завершення процедури ліквідації. Звіт ліквідатора.
8. Звільнення працівників боржника, пільги та компенсації звільненим працівникам.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ ІЗ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ АНТИКРИЗОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Мета контрольної роботи полягає в тому, щоб допомогти слухачам у вивченні курсу «Правове регулювання антикризової діяльності», а також у перевірці засвоєння ними певного матеріалу, уміння самостійно аналізувати конкретну ситуацію та правильно застосовувати діюче законодавство.

Контрольну роботу необхідно виконати за одною із тем.

Остання цифра залікової книжки студента відповідає номеру теми, тобто:

1 – перша тема; 2 – друга тема; 0 – десята тема.

Заміна варіантів не допускається.

Варіант 1

1. Визначити правовий статус арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора).
2. Проаналізувати порядок розгляду справи про банкрутство.
3. Скласти проект реєстру вимог кредиторів.

Варіант 2

1. Визначити правовий статус кредитора у справі про банкрутство. Види кредиторів у справі про банкрутство.
2. Зробити загальну характеристику процедури розпорядження майном.
3. Скласти проект мирової угоди.

Варіант 3

1. Визначити правовий статус боржника у справі про банкрутство.
2. Надати загальну характеристику процедури санації.
3. Скласти проект заяви про порушення провадження у справі про банкрутство боржника.

Варіант 4

1. Окреслити юридичні факти, що сприяють виникненню та вирішенню відносин неплатоспроможності або банкрутства.
2. Визначити поняття та особливості укладання мирової угоди.
3. Скласти проект звіту керуючого санацією.

Варіант 5

1. Охарактеризувати законодавство у сфері регулювання відносин неплатоспроможності та банкрутства.
2. Зробити загальну характеристику ліквідаційної процедури.
3. Скласти проект заяви на участь в аукціоні.

Варіант 6

1. Проаналізувати основні повноваження державного органу з питань банкрутства.
2. Проаналізувати порядок оцінки майна банкрута.
3. Скласти проект звіту ліквідатора.

Варіант 7

1. Визначити загальні принципи правового регулювання відносин неплатоспроможності та банкрутства.
2. Проаналізувати особливості продажу майна в провадженні у справі про банкрутство.
3. Скласти проект плану санації.

Варіант 8

1. Проаналізувати особливості банкрутства суб'єктів підприємницької діяльності, що мають суспільну, іншу цінність або особливий статус.
2. Визначити порядок розрахунків з кредиторами та черговість задоволення вимог кредиторів.
3. Скласти проект ліквідаційного балансу.

Варіант 9

1. Проаналізувати особливості банкрутства державних підприємств та підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує п'ятдесят відсотків.
2. Визначити порядок складення та затвердження реєстру вимог кредиторів.
3. Скласти проект звіту з оцінки майна.

Варіант 10

1. Проаналізувати особливості банкрутства фізичної особи-підприємця.
2. Визначити порядок проведення зборів кредиторів. Повноваження комітету кредиторів.
3. Скласти проект договору про проведення аукціону.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ

1. Поняття права неплатоспроможності.
2. Поняття права банкрутства.
3. Суб'єкти правовідносин неплатоспроможності.
4. Суб'єкти правовідносин банкрутства.
5. Об'єкти права неплатоспроможності.
6. Об'єкти права банкрутства.
7. Юридичний зміст правовідносин неплатоспроможності.
8. Юридичний зміст правовідносин банкрутства.
9. Юридичні факти, що сприяють виникненню та вирішенню відносин неплатоспроможності або банкрутства.
10. Методи правового регулювання відносин неплатоспроможності.
11. Конкурс як метод правового регулювання.
12. Правовий статус арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора).
13. Вимоги до арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора).
14. Права та обов'язки арбітражного керуючого.
15. Відповідальність арбітражного керуючого.
16. Порядок порушення справи про банкрутство.
17. Підготовче та попереднє засідання господарського суду у справі про банкрутство.
18. Забезпечення вимог кредиторів і мораторій на задоволення вимог кредиторів.
19. Порядок складення та затвердження реєстру вимог кредиторів. Порядок проведення зборів кредиторів. Повноваження комітету кредиторів.
20. Припинення провадження у справі про банкрутство.
21. Визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури.
22. Наслідки визнання боржника банкрутом.
23. Повноваження ліквідатора та членів ліквідаційної комісії.
24. Ліквідаційна маса.
25. Оцінка майна банкрута.
26. Продаж майна банкрута.
27. Черговість задоволення вимог кредиторів.
28. Звіт ліквідатора.
29. Звільнення працівників боржника. Пільги та компенсації звільненим працівникам.
30. Процедура розпорядження майном.
31. Процедура санації боржника.
32. План санації боржника.

33. Звіт керуючого санацією.
34. Продаж майна на аукціоні.
35. Особливості укладення договору купівлі-продажу майна на аукціоні.
36. Особливості банкрутства містоутворюючих та особливо небезпечних суб'єктів підприємницької діяльності.
37. Особливості банкрутства державних підприємств та підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує 50 відсотків.
38. Особливості банкрутства сільськогосподарських підприємств.
39. Особливості банкрутства фізичної особи-підприємця.
40. Особливості банкрутства фермерського господарства.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України : зі змінами та доповненнями : [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р.] // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1996. – № 30. – ст. 141.
2. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом : Закон України від 14.05.1992 № 2343-XII // Відомості Верховної Ради України (ВВР) – 1992 – № 31 – ст. 440.
3. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність : Закон України від 12.07.2001 № 2658-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2001. – № 47. – ст. 251.
4. Господарський кодекс України// ВВР України. – 2003. – № 18, № 19–20, № 21–22. – ст. 144.
5. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 461.
6. Господарське право України : підручник/ за заг ред. Д. В. Задихайло. – Харків: Право, 2013. – 987 с.
7. Хозяйственное право : учебник / В. К. Макутов, Г. Л. Знаменський, К. С. Хахулин и др.; под ред. В. К. Макутова. – Київ: Юрінком Інтер, 2002. – 912 с.
8. Щербина В. С. Господарське право : підручник / В. С. Щербина. – Київ: Юрінком Інтер, 2003. – 480 с.
9. Семенова Л. Н. Антимонопольне і конкурентне право : курс лекцій / Л. Н. Семенова. – Київ : Вид-во Європейського ун-ту фінансів, інформ. систем, менеджменту і бізнесу, 1999. – 136 с.
10. Пилипенко А. Я. Господарське право : курс лекцій : навч. посібник для юрид. фак. вузів / А. Я. Пилипенко, В. С. Щербина. – Київ: Вентурі, 1996. – 325 с.

Виробничо-практичне видання

Методичні рекомендації та завдання
для практичних, самостійних занять та виконання контрольних робіт
із навчальної дисципліни

«ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ АНТИКРИЗОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

*(для студентів денної та заочної форм навчання
усіх спеціальностей університету)*

Укладачі: **КИЛИМНИК** Інна Ігорівна,
ДОМБРОВСЬКА Алла Володимирівна

Відповідальний за випуск *І. І. Килимник*

Редактор В. І. Шалда

Комп'ютерне верстання *І. В. Волосожарова*

План 2018, поз. 314 М

Підп. до друку 13.08.2018. Формат 60 × 84/16.
Друк на різнографі Ум. друк. арк. 0,4.
Тираж 50 пр. Зам. №

Видавець і виготовлювач:
Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002.
Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 5328 від 11.04.2017.